

JAVÍTÓKULCS

1. FELADATLAP

1. Álláspont megfogalmazása – **0,5 pont**

Érvelés – **2 pont**

Nyelvhelyesség + helyesírás – **0,5 pont**

2.

a. A sárga az epe színét jelképezi, amely keserű. Az irigység megbetegíti a májat, és ezért a sárgasággal mint betegséggel hozható összefüggésbe - **1 pont**

b. Zörögnek a csontjai. – soványság, Húzd el az irhát! – hordd el a bőröd (az irha a bőr második rétege), Szemtelen, mint a piaci légy! – a légy mindenre rászáll, a pofátlanság jelképe, Röviden de velősen. – a dolgok lényegére utal, mint csontban a velő – **4 X 1 pont**

3.

a. **0,1 pont / szó**

b. **0,1 pont / szó**

4.

a. A CSODASZARVAS, ÁLMOS VEZÉR, BOTOND, LEHEL KÜRTJE, A HADAK ÚTJA, TONUZOBA, MAROS ÉS OLT, KORONA ÉS KARD, EMESE ÁLMA, A FEHÉR LÓ MONDÁJA - **10 X 0,5 pont**

b.

- Civakodó lányok – MAROS ÉS OLT. Maros és Olt Tarkó tündér két lánya volt, akik folyton civakodtak, és versenyeztek egymással.

- Egy sírgödörben lóháton ülő vezér, aki feleségét tartja karjaiban – TONUZOBA. Tonuzoba a besenyők fiatal vezére, akit lóháton, feleségével együtt élve eltemettek István király papjai, mivel nem volt hajlandó áttérni a keresztény hitre.
- Két ifjú lovas egy-egy fiatal lányt emel a nyeregbe a réten táncoló szép lányok köréből – A CSODASZARVAS. Hunor és Magyar a csodaszarvast üldözve egy gyönyörű virágos rétre ér, ahol fiatal lányok táncolnak körben, és elrabolják a két legszebb lányt a kör közepéről.
- Hét férfi nagy érdeklődéssel nézi a füvet, földet és egy kulacsban vizet, amit egy fiatal vitéz mutat nekik - A FEHÉR LÓ MONDÁJA. A magyarok hét vezére követet küld Pannonia földjére, aki mintát hoz nekik vízből, fűből és földből.
- Egy trónteremben két magyar vezér áll hátrakötött kézzel egy idegen császár színe előtt - LEHET KÜRTJE. Az augsburgi csatában foglyul esett a két magyar vezér: Lehel és Bulcsú. A két foglyot Konrád császár elé vitték, aki halálra ítélte őket.
- Egy alacsony termetű vitéz egy lándzsával lyukat üt egy óriási kapun – BOTOND. Botond, a magyar harcos lándzsájával kilyukasztja Belgrád hatalmas érckapuját, hogy megmutassa erejét a párharcra kirendelt ellenfelének.
- A sötét égből egy fényes ösvényen lovasok sora ereszkedik alá egy csatatérre – A HADAK ÚTJA. Miután Csaba vezér meghalt, ellenség fogta körül a székelyeket. Az elkeseredett csatázók Csaba vezért hívták segítségül, aki az égből ereszkedett alá harcosaival, hogy még egyszer megsegítse népét.
- Egy alvó nő, fölötte egy nagy, kiterjesztett szárnyú madárral – EMESE ÁLMA. Emese, Ügyek vezér felesége, éjjel álmodott, amelyben Hadúr szent madara, a Turulmadár rászállt és fiúgyermekkel áldotta meg.
- Hatalmas embersereg vándorol élükön egy idős meg egy fiatal vezérrel, akik mögött hét újabb vezér sorakozik – ÁLMOS VEZÉR. A magyarok elindultak Pannónia felé élükön a hét vezérrel, akiket Álmos és fia, Árpád vezetett.

- c. Egy idős király a halálos ágyán, egyik oldalán egy gyermek, másik oldalán egy férfi – KORONA ÉS KARD. András király halálos ágyán elosztja a birodalmat fia és Béla herceg között. - **10 X (0,25 pont/cím + 0,25 pont/magyarázat)**
5. A színarany tiszta, ötvözőanyagot nem tartalmazó aranyat jelent, mely nagyon puha és hamar kopik. – **2 pont.**
6. A görögöknél, rómaiaknál kedvelt szerencsejáték volt a kocka. Tiberius császár arany kockával jóslatott magának, Július Caesar pedig élete legnagyobb és legkockázatosabb lépésénél azt a megjegyzést tette, hogy a kocka el van vetve - Alea iacta est! - szó szerint értette, amit mondott - **3 pont**
7. Igen, elkapta volna a sárkány a tizenkét hattyút – **1 pont.** A légörvény és a vízörvény ellentétes tölcseireket hoz létre. Mivel a víz gyakorlatilag egy összenyomhatatlan közeg, míg a levegő egy összenyomható, az örvény által elragadott testeket a sűrű anyagi szerkezete miatt a víz részecskék nem képesek kikerülni. Az összenyomhatatlanság nem teszi lehetővé, hogy az elragadott test pozíciót váltson, az áramló levegőrészecskék pedig könnyedén kikerülnek, az örvény által felkapott stabil anyagi szerkezetű testeket – **3 pont**
- 8.
- a. Miért lenne érdemes megnézni? – **1 pont**
  - b. Ismert-e a története/történelme? – **1 pont**
  - c. Mi a vonzóereje, érdekessége? **1 pont**
  - d. Hogyan lehet oda eljutni? - **1 pont**
  - e. Kreativitás - **1 pont**
9. Szöveg – **1,5 pont**
Külalak – **1,5 pont**
Pecset – **2 pont**
10. Pl. lucfenyő, erdeifenyő, fekete fenyő, jegenyefenyő – négy helyes latin és magyar megnevezés – **4 X 0,25 pont**

II. FELADATSOR

1. Terjedelem– 1 pont

Tartalom – **3 pont**

Szerkezet – **1 pont**

Nyelvhelyesség – **0,5 pont**

Helyesírás – **0,5 pont**

2. 0,5 pont/helyes válasz

3. a. az öreg király

b. a hétfejű sárkány

c. a táltos paripa

d. a legkisebb királyfi

e. az óriás

f. a gyönyörűszép királykisasszony - **6 X 0,5 pont**

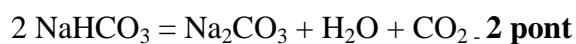
4.

a. Pl. Angol-, francia-, barokk, római mediterrán, meditációs, dézsa-, szikla-, konyha-, hagyományos, kínai kert – **10 X 0,1 pont**

b. Pl. semmi sincsen a közelében, mely megzavarná az energiaegyensúlyt, útjai nem nyílegyenesek (be kell mennie majd körül kell néznie a legénynek ahhoz, hogy észrevegye a királykisasszonyt), a célpontban van „valami ” mely vonzza a tekintetet (a rózsafa tövében a királykisasszony), az őszibarack az örök élet jelképe (csengő barack), a rózsza a királyok virága, mely jó hatással van az emberi kapcsolatokra, gyümölcsfák stb. **2,5 pont**

c. karácsonyhoz - **0,5 pont**

5. A hő hatására a szódadikarbónából széndioxid keletkezik, mely „levegőbuborékokkal” teszi könnyebbé, lyukacsosabbá a tésztát. A folyamat reakcióegyenlete:

6.

- a. A szép színes és illatos virágoknak biológiailag a rovarok által történő megporzásban van szerepük, ezentúl esztétikai fontossággal bírnak - **1 pont**
- b. szíromlevél, bibe, porzó (vakuólumok) **2 pont**
- c. terpének, benzénszármazékok, fenilpropanolok - **1,5 pont**
- d. egyiptomiak - **0,5 pont**
- e. Vízgőz-desztillációval, egyszerű desztillálással, kioldással, esetleg sajtolással (főként citrusfélékből) lehet illóolajokat nyerni, persze léteznek más módszerek/alapanyagok is. A felhasznált növény-skála széles, a rózsától a levendulán keresztül, akár a fenyőfa tűleveleiből/hajtásaiból is ki lehet vonni - **8 pont**

7. Terjedelem - 0,5 pont

Helység megnevezése - **0,5 pont**

Tartalom – **3 pont**

Nyelvhelyesség - **0,5 pont**

Helyesírás - **0,5 pont**

8. Cím – 1 pont

Terjedelem – **1 pont**

Tartalom – **3 pont**

3 népmesei elem – **3 pont**

Nyelvhelyesség – **1 pont**

Helyesírás – **1 pont**